

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 534 07 82, fax. 81 534 07 87

Lublin, 17 grudnia 2015 r.

RIO – II – 600/40/2015

Pan Lech Bojko

Wójt Gminy

ul. Zamojska 1

22 – 550 Werbkowice

Szanowny Panie Wójcie

W okresie od 31 sierpnia do 6 października 2015 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Werbkowice. Protokół kontroli podpisano 26 października 2015 r.

W zakresie nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu lub o incydentalnym charakterze – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Niezachowanie ciągłości bilansowej w zakresie konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe”. Zamknięcie tego konta na koniec 2014 r. tzw. per saldum – str. 5,6 protokołu.

Wykazane, w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia, stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości w otwartych na następny rok księgach rachunkowych, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).

Na koncie 909 „Rozliczenia międzyokresowe” wykazywać salda zgodnie z ich rzeczywistym stanem, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości i zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

- 1.2. *Uznawanie wartości udzielonych dotacji jako wykorzystanych i rozliczonych w wysokości przekazanych środków, mimo że z dokumentów o ich wykorzystaniu wynikało, że dotacja nie została wykorzystana w całości – str. 6-7 protokołu.*

W księgach rachunkowych dokonywać zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, ujmując zapisem:

Wn 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”,

Ma 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”,

wyłącznie wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.3. *Niebieżące ewidencjonowanie operacji dotyczących przychodu środków trwałych uzyskanych w wyniku zakończonych inwestycji – str. 10-11 protokołu.*

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości.

1.4. Niedokonanie zwrotu lub nieterminowe dokonanie zwrotu kwot zabezpieczeń należytego wykonania umów o zamówienia publiczne – str. 13-15 protokołu.

Wnoszone przez wykonawców zamówień publicznych zabezpieczenie należytego wykonania umowy zwracać w terminach określonych w przepisach art. 151 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.).

1.5. Niezamieszczanie na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy daty jej odbioru – str. 16-17 protokołu.

Na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy zamieszczać datę tej operacji, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

1.6. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości, polegające na:

- wykazaniu w sprawozdaniu Rb-27S za 2014 r. dochodów otrzymanych z tytułu dochodów pobieranych na rzecz gminy przez urzędy skarbowe i udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych w nieprawidłowych wysokościach,
- wykazaniu w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N, sporządzonym na koniec IV kwartału 2014 r., zawyżonej kwoty depozytów na żądanie (o 588.178 zł), zaniżonej kwoty pozostałych należności (o 618,24 zł) oraz niewykazanie należności od urzędów skarbowych (w kwocie 251,34 zł) – str. 19-22 protokołu.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane wynikające z ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 z późn. zm.), w szczególności w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazywać kwoty dochodów otrzymanych na rachunek bankowy jednostki w okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do tego rozporządzenia. W tym celu, na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” dokonywać zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” wykazywać dane wynikające z ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji

finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773) w szczególności jako „depozyty” nie wykazywać środków otrzymanych na rachunek jednostki, które dotyczą wykonania zobowiązań przyszłego okresu sprawozdawczego, zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej załącznik Nr 9 do tego rozporządzenia.

- 1.7. *Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2014 r. - skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych w innej kwocie niż wynikająca z obliczeń w oparciu o deklaracje i ich korekty(zaniżonej o 1.550,77 zł) – str. 24, 25 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 8 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2014 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Zamościu w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 24 ust. 7 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

- 2.1.1. *Niewyegzekwowanie od właściciela pojazdu oraz niezłożenie przez Urząd Gminy deklaracji na podatek od środków transportowych na 2014 r., zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy.*

Wykazanie – w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2014 r. złożonej przez Urząd Gminy – zaniżonej powierzchni gruntów komunalnych, zwolnionych z tego podatku na podstawie uchwały Rady Gminy - str. 26 - 28 protokołu.

Egzekwować obowiązek złożenia deklaracji od podatników zwolnionych z podatku od środków transportowych, na podstawie uchwały Rady Gminy oraz składać deklarację na ten podatek w związku z posiadaniem pojazdu zwolnionego z tego podatku uchwałą Rady Gminy, mając na uwadze przepisy art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.) w związku z art. 9 ust. 1 i ust. 6 oraz w związku z art. 8 pkt 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.).

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać wszystkie przedmioty zwolnione z tego podatku, w związku z przepisami art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień.

2.1.2. Niesprawdzenie deklaracji na podatek od nieruchomości na 2015 r. - str. 42, 43 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 Ordynacji podatkowej. W razie wątpliwości co do rzetelności złożonej deklaracji wzywać podatnika do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub do jej uzupełnienia, wyznaczając odpowiedni termin oraz wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 tej ustawy.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r., poz. 520 z późn. zm.), zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków, przy czym grunty oznaczone w ewidencji geodezyjnej symbolem „Bz” opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a w przypadku gdy grunty te należą do parafii i są używane przez nie na cele niemieszkalne, z wyjątkiem części zajmowanej na wykonywanie działalności gospodarczej, zwalniać je z tego podatku, mając na uwadze przepisy art. 40 ust. 4 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1726).

Ponadto wyjaśnić – w ramach czynności sprawdzających deklaracje podatkowe – zasadność zastosowanego, na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 8a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zwolnienia z podatku od nieruchomości w 2015 r. dla gruntów (o pow. 48.800 m²), skoro grunty te oznaczone są w ewidencji geodezyjnej jako użytki rolne, które należy opodatkowywać podatkiem rolnym, a w przypadku ich zajęcia na prowadzenie działalności gospodarczej – podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, stosownie do przepisów art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 z późn. zm.) w związku z art. 2 ust. 2 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W przypadku nieprawidłowego opodatkowania wskazanych gruntów, wezwać podatnika do złożenia deklaracji (korekty deklaracji) i zapłaty należnego podatku, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 6a ust. 8 ustawy o podatku rolnym lub z art. 6 ust. 9 pkt 2 i 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – str. 41, 42 protokołu.

2.1.3. Niewystawianie bądź niesystematyczne wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych – str. 49, 50, 54, 55 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, stosownie do przepisów art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r., poz. 1619, z późn. zm.), nie dopuszczając do przedawnienia zobowiązań podatkowych, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy, doręczać niezwłocznie zobowiązanemu upomnienie, w którym zamieszczać wezwanie do wykonania obowiązku, z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 5 i § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 656).

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je systematycznie do właściwego miejscowo urzędu skarbowego, stosownie do przepisów § 6 oraz § 7 ust. 1 cytowanego rozporządzenia, w związku z art. 15 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

2.1.4. Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, mimo nieuzyskania pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Gminy oraz na podstawie wniosków niezawierających wszystkich danych – str. 60, 61 protokołu.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawać po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Gminy, stosownie do przepisów art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286), na podstawie wniosków, zawierających wszystkie dane, określone w przepisach art. 18 ust. 5 tej ustawy.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Żądanie od wykonawców zamówień publicznych złożenia wraz z ofertą parafowanego wzoru umowy oraz – w jednym przypadku – wykazu osób odpowiedzialnych za kierowanie robotami budowlanymi w specjalności drogowej z co najmniej z 3 - letnim doświadczeniem, w sytuacji gdy zamawiający nie opisał sposobu oceny spełniania tego warunku - str. 79, 82 , 83 protokołu.

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że parafowany wzór umowy nie jest dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania, nie daje bowiem zamawiającemu żadnych podstaw ani możliwości dokonania oceny spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu, nie potwierdza też spełniania wymagań określonych przez zamawiającego dla oferowanych dostaw, usług lub robót budowlanych, wobec czego jego żądanie jest bezzasadne i narusza powołany przepis ustawy.

Zamawiający – w przypadku postępowań, których wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – może żądać dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu jedynie w sytuacji, gdy określi te warunki i dokona opisu sposobu oceny ich spełniania w ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do negocjacji lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia, stosownie do przepisów art. 22 ust. 3 i art. 26 ust. 2 w związku z art. 41 pkt 7 i art. 36 ust. 1 pkt 5 powołanej ustawy. Żądanie dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji kiedy zamawiający tych warunków nie sformułował, jest zbędne (formalnie pozbawione podstaw prawnych).

2.2.2. Zawarcie - w specyfikacji istotnych warunków zamówienia na dowóz dzieci do szkół na terenie gminy w roku szkolnym 2014/2015 oraz w załączonym do niej wzorze umowy – różniących się informacji dotyczących możliwości dokonywania istotnych zmian postanowień zawartej umowy – str. 79 protokołu.

Dochowywać należytej staranności przy formułowaniu treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, wskazując w sposób jednoznaczny – zarówno w treści specyfikacji, jak i w załączonym do niej wzorze umowy – zamiary zamawiającego odnośnie do możliwości dokonywania istotnych zmian postanowień zawartej umowy, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 16 w związku z art. 144 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

- 2.2.3. *Niewwzględnienie – przy obliczeniu wydatków bieżących na 1 ucznia stanowiących podstawę obliczenia dotacji dla Publicznej Szkoły Podstawowej im. Stefana Wyszyńskiego w Terebiniu na uczniów klas I - VI oraz oddziału przedszkolnego – wydatków na odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych nauczycieli emerytów i rencistów – str. 94 protokołu.*

Dotacje dla szkół publicznych prowadzonych przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego, na uczniów klas I-VI i oddziału przedszkolnego, obliczać zgodnie z przepisami art. 80 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), w szczególności do wydatków bieżących, stanowiących podstawę obliczenia dotacji, przyjmować również wydatki na odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych nauczycieli emerytów i rencistów, mając na uwadze przepisy art. 236 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

3. W zakresie mienia komunalnego:

- 3.1. *Niezamieszczenie - w protokole z przetargu i informacji o wyniku przetargu - wszystkich wymaganych informacji oraz zamieszczenie informacji o liczbie osób dopuszczonych do uczestniczenia w przetargu niezgodnej ze stanem faktycznym. Niepodanie do publicznej wiadomości informacji o przetargach zakończonych wynikiem negatywnym- str. 106, 107 protokołu.*

W protokole przeprowadzonego przetargu i w informacji o wyniku przetargu zamieszczać wszystkie informacje wymagane odpowiednio przepisami § 10 ust. 1 i § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490).

Podawać do publicznej wiadomości informację o wyniku przetargu (w tym zakończonego wynikiem negatywnym), wywieszając ją w siedzibie Urzędu na okres 7 dni, zgodnie z przepisami § 12 ust. 1 rozporządzenia, mając na uwadze przepisy art. 40 ust. 5 z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 1774) i § 14 ust. 6 cytowanego rozporządzenia.

- 3.2. *Niezamieszczenie informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę na stronach internetowych i w prasie lokalnej - str. 108 protokołu.*

Informację o wywieszeniu wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę podawać do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych Urzędu, stosownie do przepisów art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, mając na uwadze przepisy art. 35 ust. 1b tej ustawy.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Werbkowice

